

Carme Forcadell: «Vaig patir masclisme al Parlament»

L'expresidenta de la cambra catalana afirma que "el simbolisme ha tapat l'obra de govern" de les forces independentistes i defensa la taula de diàleg: "Vull pensar que no és una enganyifa"

Pancarta demanant la llibertat de Carme Forcadell | ACN

Són diverses les funcionàries que, al centre penitenciari de Mas d'Enric, al Catllar, llueixen un bolígraf de color lila a la butxaca de la camisa d'uniforme. El mateix que es va colar a la primera reunió de la taula de diàleg a la Moncloa (<https://www.naciodigital.cat/noticia/197093/moleskine/jove/entra/moncloa>). Els reparteix Carme Forcadell, com un símbol del seu empresonament però també de la lluita feminista, una batalla que lliura encara amb més convenciment des que va ser privada de llibertat. Si no fos a la presó, assegura en aquesta entrevista amb **NacióDigital**, aquest diumenge hauria fet vaga per corejar càntics reivindicatius a la manifestació del 8-M.

L'expresidenta del Parlament dosifica molt les aparicions mediàtiques i, quan concedeix una entrevista, ho fa amb vocació d'aportar reflexions des de la serenitat i des de la fidelitat a allò que pensa més que a les necessitats de la cúpula del partit. De moment, defuig la presència de càmeres i malda per preservar el perfil institucional i també la privacitat, ara que ha començat a fer voluntariat tres dies a la setmana. Explica que serveix en una fundació que tracta amb menors no acompanyats. Lluny d'esquivar respostes, les afronta de cara, amb dosis de prudència però també d'exigència, especialment a l'independentisme.

- Com va ser el primer dia que va sortir de la presó unes hores?

- Va ser un dia emocionant, amb sentiments barrejats. Vaig sentir alegria per sortir unes hores, encara que sigui només per fer una feina determinada. Et sents més prop de la llibertat. També vaig notar tristor, perquè després de dinar havia de tornar. Però, sens dubte, és llum al final del túnel.

- Pot estar al costat de la mare?

- Només a l'hora de dinar, cosa que suposa una guspira de normalitat per a ella.

- S'ha acollit a l'article 100.2 del reglament penitenciari per fer un voluntariat, però ens han aclarit que en el seu cas no surt específicament per tenir cura de la mare.

- En el meu cas surto per fer voluntariat, però un mitjà va publicar que sortia només per tenir cura de la meva mare i així s'ha quedat. Ni jo ni la meva advocada ni el centre penitenciari hem dit que anés a tenir cura de cap familiar [la conselleria de Justícia hi va fer referència], però tots els mitjans ho van publicar. Si hagués estat un home el que sortís per tenir cura d'un familiar, segur que no ho haurien donat per bo sense comprovar-ho. Però no només ho han publicat, sinó que, com en aquest cas, es pregunten si és significatiu i s'han escrit articles d'opinió sobre el fet que les dones sortíssim per fer cures i els homes per treballar.

"Estic en una fundació de noies i nois menors no acompanyats d'entre 16 i 24 anys. En concret, amb l'equip de psicòlegs i educadors socials que els atenen"

- A què atribueix que s'hagi donat això per fet?

- Tenim el masclisme molt arrelat i aprofito per denunciar aquests prejudicis masclistes presents a tot arreu. Com que he dit en alguna ocasió que estic en aquesta presó perquè la meva mare és molt gran i volia posar-li fàcil venir-me a veure, tothom va donar per fet que jo sortia només per tenir-ne cura. De mi es va dir que sortia per fer un voluntariat i només ha quedat que sortia a tenir cura de la mare. D'un home que hagués demanat cuidar la mare, sorprendria. En canvi, en una dona es dona per fet. Tots i totes hem de lluitar contra el masclisme.

- Quin tipus de voluntariat està fent?

- Estic en una fundació de noies i nois menors no acompanyats d'entre 16 i 24 anys. En concret, amb l'equip de psicòlegs i educadors socials que els atenen. Lliga amb la meva experiència professional, ja que en l'àmbit educatiu havia treballat en aules d'acollida.

- En l'anterior visita que li vam fer, cap a finals del 2018, ens apuntava que quan sortís en llibertat volia dedicar esforços a la lluita feminista, la justícia i les llibertats. "El feminisme és un motor de canvi", deia. Té clar què voldria fer?

- És ben clar que cal dedicar esforços a la lluita feminista i a erradicar els estereotips masclistes. Efectivament, penso que els motors de canvi més importants del segle XXI són el feminisme i l'ecologisme, però ara patim un greu retrocés de les llibertats i drets democràtics que cal reconquerir.

- A la presó, constatava, "hi ha masclisme a tot arreu". També en va patir com a presidenta

del Parlament?

- En vaig patir a la mesa del Parlament, a la junta de portaveus del Parlament i al ple. Alguns episodis van ser visibles i públics, però no va passar res.

Carme Forcadell, sortint de la presó Foto: @forcadellcarme

- La gestió de l'oposició va ser complexa, però també ho va ser el fet que l'anomenat "estat major" que prenia les decisions del procés estigués majoritàriament en mans d'homes?

- El masclisme està a tot arreu. Jo el sentia directament en els òrgans on hi era. El patia a l'hora de parlar, perquè potser no m'escoltaven o menystenien la meva opinió. El problema és que hi estem tan acostumades que no en som conscients. De fet, molts homes són masclistes perquè ni tan sols són conscients que ho són. Fixeu-vos que, quan jo m'havia d'absentar a l'hemicicle, amb el vicepresident no passava mai res.

"Patia masclisme a l'hora de parlar perquè potser no m'escoltaven o menystenien la meva opinió"

- Va trobar a faltar que el seu grup parlamentari li donés suport en aquests casos?

- El grup no va saber reaccionar davant d'actituds masclistes, només alguns dirigents a títol personal. De vegades ho veien més des de fora del grup que des de dins. Per exemple, ho van denunciar públicament dirigents com Carles Riera o Albano Dante Fachin.

- Segueixen reproduint-se comportaments com els que ha descrit al Parlament?

- El que no pot tornar a passar és una mesa del Parlament amb una sola dona, com inicialment era en aquesta legislatura. Ara n'hi ha dues, però no pot tornar a passar. S'ha aprovat un pla d'igualtat que ja vam començar a treballar en la passada legislatura, que incideix en la prevenció de les actituds masclistes, i això és positiu. Les institucions han de ser exemplars.

"El meu grup parlamentari no va saber reaccionar davant d'actituds masclistes, només alguns dirigents a títol personal"

- Fa un parell de setmanes, Marta Rovira criticava el lema "cap dona en l'oblit". Deia que aspiren a molt més que a no caure en l'oblit. Hi està d'acord?

- Evidentment que aspirem a molt més, aspirem a tot, però "Cap dona en l'oblit" és un lema que va néixer per la constatació que els homes presos i exiliats sortien més als mitjans i rebien més atencions que les dones preses i exiliades. És un lema curt i entenedor. I dono les gràcies a les companyes, perquè no han parat de lluitar i treballar per visibilitzar-nos.

- Des que va ser reclosa havia explicat que a la presó tenia "dies bons i dies no tan bons". Sent que ha canviat alguna cosa?

- Ara ha canviat que puc sortir unes hores, però quan em pregunten sempre dic que sobrevisc. A la presó, soc una supervivent, una resilient.

- Ja ha passat el judici i la sentència. Què li ha quedat gravat del moment en què va conèixer la condemna?

- Vaig pensar en la família, especialment en la meva mare. Onze anys i mig [la condemna que recau sobre ella] són molts anys per a una persona d'edat. Em va quedar gravat que vaig preguntar a la persona que em va portar la sentència quina diferència hi havia entre la Dolors Bassa i en Carles Mundó, per quin motiu hi havia tants anys de diferència.

- Va parlar amb Oriol Junqueras aquells dies? I amb Carles Puigdemont?

- Directament, no. Ho vaig fer a través d'altres persones. Amb Junqueras, l'intercanvi de missatges a través d'intermediaris és constant i, amb Puigdemont, la darrera comunicació que vaig tenir va ser just després de la sentència, quan em van portar el llibre *Egmont*, de Goethe, adaptat per Joan Lluís Bozzo, del qual Puigdemont en va fer el pròleg.

- S'esperava la reacció a la sentència que es va viure al carrer?

- Em podia imaginar que si la sentència era duríssima, com va ser, la gent no es quedaria de braços plegats. La gent hi és i es mobilitza sempre. Em quedo amb la reacció massiva, cívica i pacífica de les marxes de la llibertat, que són les que representen la immensa majoria de ciutadans que van sortir a manifestar-se.

Banderola a Xerta reclamant la llibertat de Carme Forcadell Foto: Josep M Montaner

- Un dels actors de la resposta a la sentència va ser Tsunami Democràtic, que fa mesos que ha optat per un paper somnolent. El lema *sit and talk* l'ha de desenvolupar el Govern. Ho està fent bé?

- La imatge de dimecres passat dels dos governs en una taula negociant és el *sit and talk*. Estic contenta que per fi hi hagi el *sit and talk* que durant tant de temps havíem reclamat i que, durant tant de temps, el govern de l'estat espanyol havia evitat, deixant la cadira buida.

- L'arrencada de la taula de diàleg (<https://www.naciodigital.cat/noticia/197132/taula/dialelg/maquilla/desacord/poder/avancar>) ha anat acompanyada de desavinences entre JxCat i ERC. És reconduïble tanta desconfiança?

- Les picabaralles i desacords sempre hi han estat presents. Quan jo presidia el Parlament o l'ANC, també n'hi havien, i crec que sempre, amb major o menor encert, hem estat capaços de reconduir-ho pel bé col·lectiu i per l'objectiu que tenim en comú: la independència.

"A la política sempre hi ha hagut desconfiança. Jo no veig a les persones que han de prendre decisions més crispades que quan estava a Junts pel Sí"

- La pugna entre partits, però, és ara més virulenta que anys enrere?

- Al 2012 ja hi havia molta desconfiança entre els dos partits. A la política sempre hi ha hagut desconfiança. Jo no veig a les persones que han de prendre decisions més crispades que quan estava a Junts pel Sí.

- Han de governar plegats després de les eleccions?

- Crec que sí que hauran de pactar. Caldrà veure si també hi podran ser els comuns, s'haurà d'explorar, però ERC i JxCat penso que s'hauran d'entendre.

- Entén que una negociació entre governs inclogui dirigents de partit?

- En principi, s'havia parlat de negociació entre governs, però crec que és una bona delegació. El Govern de la Generalitat ha triat la que ha considerat millor perquè la negociació avanci i ho ha fet a través d'un acord. M'hauria agradat que la taula fos paritària.

- La reconforta que la delegació catalana la fes present a la reunió de forma simbòlica portant el bolígraf lila (<https://www.naciodigital.cat/noticia/197093/moleskine/jove/entra/moncloa>) ?

- Em sento reconfortada perquè se'm recordi a mi, sinó perquè es recorda la repressió. El bolígraf simbolitza les preses, però també aquesta repressió que pateix, per exemple, el mateix Josep Maria Jové, que va ser processat l'endemà de la reunió.

"La taula de diàleg? 16 persones reunides per intentar solucionar un conflicte són moltes"

- Està satisfeta amb com va anar la primera reunió de la taula de negociació?

- No serà l'única taula per resoldre el conflicte, n'hi haurà més d'una, perquè els posicionaments estan molt allunyats. Aquest és només el principi, però crec que va servir per demostrar voluntats. Ara bé, 16 persones reunides per intentar solucionar un conflicte són moltes.

- Serà un mecanisme útil o creu que serà una "enganyifa", com va dir Clara Ponsatí (<https://www.naciodigital.cat/noticia/197297/ponsati/proclama/des/perpinya/taula/dialeg/es/enganyifa>) a Perpinyà?

- Respecto molt l'opinió de Ponsatí. Jo vull pensar que no és una enganyifa i vull creure que hi ha voluntat de les dues parts per resoldre el conflicte. Que hi ha gent que no ho pensa? Són lliures i ho respecto. De fet, no hi creuen per l'experiència viscuda fins ara.

- Creu que hi ha qui la vol torpedinar?

- Vull pensar que no. Vull pensar que tothom creu que el diàleg, la negociació i el consens és la via per resoldre el conflicte. Ara bé, l'independentisme és plural.

Una pintada a la carretera de Mas d'Enric que demana la llibertat de Forcadell Foto: Jonathan Oca

- Gabriel Rufián va dir dimarts en una conferència a Madrid que el repte és que aplaudeixin l'independentisme a Cornellà o a Santa Coloma més enllà de Perpinyà (<https://www.naciodigital.cat/noticia/197475/rufian/puigdemont/esta/molt/aplaudeixin/perpinya/pero/aplaudir/cornella>) . Hi està d'acord?

- Està bé que t'aplaudeixin a tot arreu i tenir present que, si bé jo dic que la presó és un món paral·lel, Twitter també ho és.

"Cal un cert simbolisme, tot i que el més important és fer política, governar i fer coses"

- També va dir que l'independentisme ha de triar entre la política i el diàleg, i el simbolisme i la màgia.

- Cal un cert simbolisme, tot i que el més important és fer política, governar i fer coses.

- S'ha governat prou en aquesta legislatura?

- S'ha governat, però crec que el simbolisme ha tapat l'obra de govern.

- Pedro Sánchez ha passat de voler detenir Puigdemont a presidir la delegació espanyola de la taula de diàleg. ERC ha d'aprofitar la conjuntura al màxim per esprémer la via del diàleg?

- Qualsevol ocasió de diàleg s'ha d'aprofitar. Qui pot estar en contra del diàleg? La política és dialogar per arribar a acords i consensos i no judicialitzar i reprimir l'adversari polític. L'objectiu de la taula és resoldre el conflicte polític i, evidentment, també acabar amb la repressió, perquè amb repressió no es pot resoldre el conflicte polític.

- Això inclou votar els pressupostos generals de l'Estat?

- Els pressupostos no tenen res a veure amb la taula de diàleg, són una altra qüestió, és evident, però, que si la taula fracassa ja no cal continuar parlant de res més.

- Vostè acceptaria que algú demanés un indult per a vostè?

- La meva prioritat és sortir de la presó perquè a la presó no ajudem la família ni fem cap servei al país, però sempre he dit que no veig factible l'indult.

"La meva prioritat és sortir de la presó perquè a la presó no ajudem la família ni fem cap servei al país, però sempre he dit que no veig factible l'indult"

- Què opina de la reforma del delictes de sedició que planteja el govern espanyol per aquest any?

- Modificar el delictes de sedició no és una solució, aquest delictes no existeix a les democràcies consolidades i s'hauria d'eliminar, no modificar. És una proposta pedaç perquè encara que s'aproves al Congrés, el Tribunal Constitucional ho podria tombar després. I, a més, crec que l'ha d'aplicar el tribunal sentenciador, és a dir, el Tribunal Suprem, per això no hi confio gaire.

- Aquesta setmana el govern espanyol ha aprovat també la llei del "només sí és sí" (<https://www.naciodigital.cat/noticia/197482/govern/espanyol/aprova/lei/nomes/si/es/si/con-sentiment/sexual>) . Com la valora?

- Està molt bé, és molt positiva i necessària. He escoltat la ministra Irene Montero i la veritat és que m'ha agradat molt tot el que ha argumentat. Ara falta que segueixin amb altres qüestions, com per exemple la derogació de la llei mordassa.

- Ha parlat mai amb Irene Montero?

- No, però m'agradaria. La vaig veure a debats durant la campanya electoral parlant de feminisme i era la millor.

"S'ha d'intentar aïllar i protegir la taula de negociació del dia a dia polític, perquè sinó serà molt fàcil fer-la descarrilar"

- El govern de coalició entre el PSOE i Podem li mereix confiança?

- Seria ingènua si digués que hi tinc confiança, sobretot per l'experiència que tenim amb el PSOE, però si hi ha una possibilitat d'encarar amb diàleg el conflicte polític l'hem d'aprofitar.

- Quin recorregut té la taula de diàleg amb l'Estat si a Catalunya hi ha d'haver eleccions en els pròxims mesos?

- S'ha d'intentar aïllar i protegir la taula de negociació del dia a dia polític, perquè sinó serà molt fàcil fer-la descarrilar.

El centre penitenciari Mas d'Enric està ubicat al Catllar Foto: Jonathan Oca

- Si se ceneix exclusivament al procés, què hauria de passar després de les eleccions?

- Crec que l'objectiu dels partits independentistes hauria de ser superar el 50% de vots, i després caldrà consensuar una estratègia comuna que permeti avançar i tornar-nos a preparar per als propers embats que vindran.

- A les bases independentistes se'ls ha dit clarament que la resolució del conflicte va per llarg?

- M'agrada ser realista, hem avançat moltíssim si pensem on érem 10 anys enrere, però no som encara on voldríem i cal continuar avançant. La independència de Catalunya és un procés irreversible que dependrà de la nostra força.

- Com veu el paper que juga l'ANC, que continua defensant la via unilateral?

- Totes les vies pacífiques i democràtiques són bones. Tot i això, com he dit altres vegades, m'agradaria que l'ANC tornés als orígens, que fos el lloc de trobada de totes les sensibilitats de l'independentisme que ens va permetre fer les manifestacions més massives d'Europa. Però són els socis i sòcies que ho han de decidir.

"M'agradaria que l'ANC tornés als orígens, que fos el lloc de trobada de totes les sensibilitats de l'independentisme que ens va permetre fer les manifestacions més massives d'Europa"

- De les etapes de responsabilitat pública que ha assumit, quina és la que troba més a faltar?

- No sé si en trobo a faltar cap en aquests moments, només trobo a faltar la llibertat. Però un dels millors moments com a presidenta del Parlament va ser quan vam aprovar la Llei de recuperació de la memòria històrica i, quan era presidenta de l'ANC, un dels millors moments va ser quan vam fer la Via Catalana.

- Quin és l'últim llibre que ha llegit?

- *Música i pols*, d'en Pere Rovira.

- Continua cedint els llibres a la biblioteca de la presó?

- Els que no estan dedicats, sí.

- Què li hauria agradat fer aquest 8-M si estigués en llibertat?

- Hauria fet vaga i hauria anat a la manifestació. Segur.